

GABOO - Ñ'alÉ—i Umar Bah: Golal Pulaar dillii e nder falnde Esti'eer, leydi Gabon

Soumis par MAMMADU SAALIF MBAAY
01-08-2010
DerniÃ`re mise Ã` jour : 01-08-2010

{xtypo_dropcap}N{/xtypo_dropcap}dee falnde, to woÉ—É—i, É“uri keddiiÉ—e É—ee É“esnude. Kayre tan ende soomi feccere k leydi ndii. Falnde Esti'eer heÉ“i innde mum ko sabu maayo Komo yuppata diÆ´Æ´e mum ko e nder falnde ndee. Maayo Komoo ummii ko e maayo Mbee maa Mbay É—o Kanngoo, ngo looñti, ngo sawndii Å´ore Liberwiil, ngo yantoyi e haaÉ—ngo Atlantik É—o Cap Esteriars. Ndeke so maaje ndendu ceeri e wenndiÅ´ too feewde dabbe, wuro Pr Umar Bah teddiraaÉ—o É—ñalÉ—i pine,Librewiil ko É—oon maaje njuppata e maayo haaÉ—ngo.

Ko e ngoo wuro, laamorgo dawriyankaagal e njuÉ“É“udi Gabon, laamorgo falnde Esti'eer, Fedde Fuuta jooÉ—ii. Wuro ngoo ina soomi 578 156 innama aadee (2005). E hitaande 1849, dahanooÉ“e ina mbaÉ—toyee maccuÉ“e, jolnanooÉ“e e laana mbiyetee Elisiyaa, nde É“e ngaddaa haa e jiiimnde É—o wuro ngoo darii É—oo, É“e taÆ´i É“oggi, É“e teerni laana, É“e cosi wuro ngoo. K wiiÉ“e, wuro ngoo ina hoÉ—anoo ko adii É—uum.

Ko waawi heen wonde kala, golle ñalÉ—i pine tijjanooÉ—e É—ee udditiraama silke deftere Allah seniinde ndee, hedde waktu 11 dow gardogol hooÉ“e diine wuro ngoo.Ceerno Muntagaa Umar Taal gooto e seernaaÉ“e tawtoranooÉ“e É“ee duwii, wiya: yoo Allah daÉ—ndu, suura en sabu Qur“aana. On puÉ—É—oriima ko moÆ´Æ´i, yo Allah rokku en joofnude e jam. So haaju fuÉ—É—oraama defetere seniinde ndee, Æ´ettaama Æ´ettiraama Allah ina wayi no feewii nii.

KikiiÉ—e, hedde waktuuji 16 seppo mawngo ina heblaa ngam feññinde pinal kam e cormitogol FulÉ“e. Seppo ngoo fuÉ—É—ort ko to Ambasad Senegaal tiindaade Sinemaa Komo, É—o jeewte É—ee njogori yuÉ“É“ineede É—oo. Sinemaa Komoo woni ko h Haayre Seniinde (Montange Sainte), Jehre Monbuwet e Jamaa Ceerno Umar Kan É“urka anndireede Jamaa wudduwal.

Seppo ngoo: Seppo ngoo fuÉ—É—ii ko hedde 17 kikiiÉ—e. Leñol ngol e ngal ñaantungal tuggi Ambasad Senegaal, woomii Opitaal Jeneraal, wirtii SEEG tiindii Komo.

18w 20: hiirde ndee fuÉ—É—ii ko e konngol Abu Kebe, o yettini bismaango, ko woni kanko woni jirwinoowo hiirde ndee. O adii noddude ko AynaaÉ“e, É“e njippii e ndinngiral, É“e kolliti ñaantungal maÉ“É“e. Nde aynaaÉ“e Æ´eeÅ´i, sippooÉ“e njoli hollitde c É“e ngardii ko bismaade Pr Laam, É“e ngaddani mo ko fedannde wiyeteende: ittaaka waÉ—taaka, ina wondi e nebam sirme.

JaaltaaÉ“e noddaa kañum ne e gubbol mum, Gellaay siforaa, Hammee Birom Moodi Kome jaaraa, kummba saar mo Å´awle e Å´aaraango limtaa e jaale cubalaagu; sappotooÉ“e keÉ“ti Mikorooji ina cappoo JimÉ—i Baaba maal: gubbol, É“aytoÉ“a daande maayo ina yahda e daaÉ—e reftotooÉ“e RewÉ“e subalÉ“e É“ee Å´abbi, ngaddi liigu mumen ndokki Pr Abubakri Muusaa Gando maayo Æ´etti konngol yimÉ“e ngulli luuki caati mo kelle.

TaamiraaÉ“e Bilaa Al Habashiyyu noddaa, ngari e keewal nootitii hinnde mumen, É“e caataa kellii, nde É“ooyi É“e njippii. SubalÉ“e liÉ—É—i, aynaaÉ“e e nebam e kosam, fedde Bilaali ngaddii waare leÉ—É—e hannde hiraande dañaama. NeeñÉ“e noddaa: n lawÉ“e, sakkeeÉ“e ndeggorii: É—um ko boÉ“i, looÉ—e butelaaji curayuuji ina mbeelnaa e juuÉ—e, É“e calmini Fuutankaagal. S yimaa: ndokkee saawaali yimÉ“e caati kelle. Fedde Fuuta, weliikam, pulaagu weliikam, pullu am "manketaake" tenge, enÉ—am fulÉ“e e lawÉ“e jarfaa. Æ´Soon aynaama ndille laawii kaalis juuraa haa joorii. Æ•ee ne Å´abbi, loonde rootaa rokkaa Pr wondude e ñaaÆ´o yooÉ—ngo.

RewÉ“e rimÉ“e noddaa: jaawanÉ“e e tooroÉ“É“e. RewÉ“e reewÉ“e sacciiÉ“e haa nannditi e É“ikkon jinneeji nootiiÉ“e ngari njuul

Allah, É“e mbismii Ceerno Laam. Æ•oolol(wiro) ngol duuÉ“i teemedde 200 yaltinaa, debbo jaawanndo oo holliti wonde: ngol wayri yaltineede ko nde o jibinaa. RewÉ“e rimÉ“e É“ee Àḅabbi calmin, mbismii. Faatiha jannгаа aayatal kursiyyu rewnaa heen, Qul-huwalaahu-ahad, moolorÉ—i É—iÉ—i, salaatul faatiha wortoraa. wammbaaÉ“e noddaa ko fantaÀḅ É“e ngadorii, Aamadu Sa poollel , gemlaaji, aynaaÉ“e nayi ina keewi kono potaani miin kala tawa mi nattitii waawde. Kinnee maa wona yawaare koofee maa wonaa hutaade.. Kaalis juuraa. Ilo yalaÉ—i siforaa É—oo tawi dow wulii les wulii etee kammu Àḅabbotaako.

Societeeji tammiiÉ—i ñalÉ—i É—ii noddaa, njettaa e ballal mumen: Safiir Internasiyonaal, Air Iwaar, kawbel (cowbel, galle kosam), Air Mali, western union, bgfi: kamisoko bismaa. Gabcel yejjitaaka, Sammba tijaani jallo.

AwluÉ“e ndokkaa konngol ngaddi leeso, ciftini yimÉ“e ko firti Tooro, É“e ngaskini haa Mboolu Maakama Sayku Umar, Alfaa Umar ceerno Baylaa.....Ndeke awluÉ“e É“ee ina coomi jirwinde hiirde ndee. Kolli belÉ—i koÉ—i, kelle caataa worÉ“e awluÉ“e ina naayoo. Fari laamÉ—o gede mo yeddetaake, daaÉ—e dow jahduÉ—e juÉ“É“ondirÉ—e; Hono naane tawi daande seroore debbi ina seeka weeyo, ina sera.ÆŠoo kadi tawi yimÉ“e É“ee nattii waawde jogaade koye mon. Paamon noon, É—ii binndi ko É—i "er directe", ko É“ernde fidata, nde tawnoo gila fantaÀḅ hoÉ—aa tawi Æ“iiÆ“am lallii e reedu, É“ernde honaa awluÉ“e e wutteeji bak njeysoo. Eskey pulaagu! Eskey pulaagu! Mo yooÉ—aaka pulaagu tawi ko alaa ngilngu É“ernde. DaaÉ—e belÉ—e yelaa ina cera worÉ“e awluÉ“e pelliti jippaade ina njaha haa É—eÉ“i jusaade, Allah e naayogol, juuÉ—e ina mbiccee maa mbiyaa: É—e ngoni seÀḅtaade. Misoraaji ina mbeÉ—oo, coppuli dawaaÉ—i, ciññel jaangaaÉ—o, juurooÉ“e keewti dinngiral. Ndeke mbiyen haayoo Mbiy É“e yonii, maa mi yeena on "ordinateer" am oo.

Jolee laana tuutuu jolee laana.

Dono waali, Wulee joom mbaar e mbaaraangu. Mballee mo Allah walli. Baar goÉ—É—o nanngaa: laam tooro, toorodo jaaraa. Mo wii awluÉ“e nafataa tawaka ko a kewnaani. ÆŠoo noon mi siftorii Farba leñol Mammadu Abdul Sek feetere jayngol. Ko mawÉ—o awluÉ“e oo heytiiÉ“e, so wonaano É—uum É“e njokkitan jamma oo. Tawi futuru yonii, yamiraa yoo foofte seeÉ—a, wa rokkee.

Caggal juulal futuru, pulaariyankooÉ“e njoli e dinngiral:

Fedde fuutaa noddii, nootoÉ—en e keewal

WaÉ—i mi wi'de noon ko enen njiidi yumma

waÉ—i mi noon wi'de ko enen njiidi baaba.

Ko renndi kala teskee, teddinee hormee

Æ•iÉ“É“e fulÉ“e ngumme joÉ—nde mehre nafataa

So doole ndonkii yoo doole keÉ“É“o

waÉ—i noon wi'de ko enen njontaa hannde

Yonta hannde ngummee mawÉ“e nduusa en...

ÆŠoo golle ngarti e joom teddungal ñalawma oo: Fedde Fuuta.

Sammba tijaani Jallo hooreejo fedde ndee Æ“etti konngol bismii Ceerno Laam e lomtaade fuutankooÉ“e.

Nguurndam Ceerno Umar Bah siftinaa arnooÉ“e hawri jamma oo woÉ—É—oyii, hiirde ndee rowaa ko hedde waktuuji 21.

Aadi jaggaa, janngo kikiiÉ—e ko Pr Laam naatata dinngiral yeewtana fulÉ“e dartol iwdi mumen.

Mammadu Saalif Mbaay

mamadou.salif@pulaagu.com

NelaaÉ—o dariiÉ—o to Liberwiil, Gaboo

{mosloadposition facebook}

{mosloadposition adsense}